

**KGORO YA THUTO YA GAUTENG  
DITLHAHLOBO TSA MAREMATLOU**

**SEPEDI LELEMHE LA BOBEDI  
MAEMO A A PHAGAMEGO  
(Lephephe la Boraro)**

**MEPUTSO: 80**

---

**KAROLO YA A  
TAODIŠO  
POTŠIŠO 1**

**1.1 MOKGWA WA GO LEKOLA TAODIŠO –NGWALWA :LELEME LA BOBEDI : HG**

KELO YA TEKOLO. [8]	KGATO YA 4 70-100%	KGATO YA 3 50-69 %	KGATO YA 2 40-49%	KGATO YA 1 39%	0-
	Moitlhuli o fihleleše diekolo ka bollalo.	Moitlhuli o fihleleše bontsi bja dilekolo.	Moitlhuli o fihleleše tša dingwe tša dilekolo.	Moitlhuli o palešwe ke go fihlelela bontsi bja dilekolo.	
<b>DITENG. [6]</b>	5-6	3-4	2	1	
<ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Peakanyo.</li> <li><input type="checkbox"/> Matseno ,malelelo.</li> <li><input type="checkbox"/> Maitemogelo a go akanya le go bopa dikgopolo tše diswa ka go sekaseka laba.</li> <li><input type="checkbox"/> Molaelša wa maleba.</li> </ul>	<p>Matseno a a gogago mahlo a mmadi, malelelo- a tliša bofelo bja kanego bjo bo kgotsofatšago ebile bo bulela le mabaka a mangwe a a kgonagalago. Molaelša wa maleba go ya ka llogo. Dikgopolo tša go laelša mogopolo wo o bulšwitšego.</p>	<p>Peakanyo ye e nago le bohalse, matseno le bohalse, matseno le malelelo tše di kokešego modiro. Tshekatsheko ya hlogo e laelša tše dingwe tša boikgopolelo. Go na le moo go felago go eba le dilaba tša go kgahliša. Bontsi bja dilamorago di tšweleditšwe.</p>	<p>Tše dingwe tša bohalse bja peakanyo di a tšwelela, matseno ao a se nago maatlakgogedi, malelelo ao a fokolago. Malekelo a boikgopolelo, eupša hlogo e sekasekiwe ka mokgwa wa bošaedi.</p>	<p>Ga go na bohlatse bja peakanyo. Ga go na matse le malelelo. Ga go na boikgopolelo le boitemogelo bja tša bophelo ka kakarelšo. Dikgopolo ke tše di lego phaphi le hlogo ya laba. Hlogo e sekasekiwe ka bošaedi.</p>	
<b>TLHAMO LE PEAKANYO [6]</b>	5-6	3-4	2	1	
<ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Dilemana.</li> <li><input type="checkbox"/> Tšwelešo/kgodišo ya hlogo.</li> <li><input type="checkbox"/> Nyalelano ya dilemana.</li> <li><input type="checkbox"/> Lebelo la kanego</li> <li><input type="checkbox"/> Talelano ya ditiragalo.</li> </ul>	<p>Dilemana tše di hlamilwego ka bokgoni. Talelano ya ditiragalo tša ithaologanyao. Lebelo le le kanego go selaganya kanego ka moka. Ditiragalo di agwa go tša sehloweng.</p>	<p>Dilemana tše di lekanešego, hlogo e sekasekiwe ka talelano, le nyalelano ya maleba. Mošilo le lebelo ke tša maleba.</p>	<p>Malekelo a dilemana, eupša go na le lthaelelo ya nyalano magareng a dilemana ,kgodišo ya hlogo ga se ye e kgofatšago. Go fela go širela.</p>	<p>Ga go na dilemana, a dilemana. Dilemana ga di nyalelane go godiša hlogo. Go lloga go limelša. Moreo wa laodišo ga se o fihlelelwe.</p>	

SFTAELE LE POLELO		[6] Registrara, segalo, bolemogelo bja balheeleši, le mohola, lloilonišu, lhamo ya mafoko mopelelo, maswaodikga.	
5-6	Polelo ye e llogago e le ya maemo a godimo ya lloilonišu ya maleba, lshomišo ya mafoko a a lapanego, lhamo ya mafoko ya, maleba mopelelo le maswaodikga, lshomišo ya polelo ye e nonnego ya maleba	3-4	Polelo ye e laolegago ya mafoko a a felelešego. Boni l bja lloilonišu, lhamo ya mafoko ya maleba, diphošo lše mma lwa lša lshomišo ya polelo. Bokgoni bjo bo lšego bja lshomišo ya segalo. Moreo wa laodišo o lšweleditšwe.
2	Mailekelo a lshomišo ya mafoko, lloilonišu ye e lekanege, mafoko a mantši ke a a lebanego. Diphošwana lša lshomišo ya polelo, mopelelo le maswaodikga. Registrara di šomišitšwe gabole go ya ka mabaka, eupša go bile le lhaelelo ya bokgoni bja lshomišo ya segalo. Moreo wa laodišo o fihleletšwe gannyane.	1	Go na le lhaelelo ya lshomišo ya mafoko ye e sa lrbanege, mafoko a a sa felelago ke a a hlakahlakanego. Go hloka lshredimošo ga lshomišo ya go anega. Thaelelo ya lloilonišu. Thamego ya mafoko ye e fokolago, diphošo lše niši lša polelo, mopelelo le maswaodikga.
4	Go na le bohlatse bjo bo lšešego bja laodišo ye e badilwego le go beakanywa. Palobohlatse e fokodiše diphošo laodišong.	3	Bohlalase bjo e lego bja laodišo ye e ngwadilwego gabedi ya ba ya balwa. Palobohlatse e fokodiše Boniši bja diphošo.
2	Go na le bohlatse bjo bo lšego bja go balwa, Taodišo ye e ngwadilwego gape. Palobohlatse bo diritwe eupša diphošo ga se di phošotlwe.	1	Diphošo lše niši le bofokodi bja go sekaseka hlogo, bo laelša gore laodišo ga se ya ngwalwa gape le go balwa. Taodišo ya pele e ngwalotšwe ka tsela ye e ngwadilwego ka gona malhomong.

**KAROLO YA B**  
**DINGWAI WANA TŠE DIKIPANA**  
**POTŠIŠO 2**

**LENGWALO LA SEMMUSO**

2.1

<p><b>SEBOPEGO</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Alerese ya mongwa e l le letšatši di ngwalwe gabotse (khoneng ya letsogo la go ja godingwana).</li> <li>➤ Ga go šomišwe maswaodikga.</li> <li>➤ Letšatšikgwe di le ngwalwa ka mantšu mohlala 6 Agosiose 2002.</li> <li>➤ Go ngwalwa alerese ya pampiri / kgališobaka gabotse, ka sekgwa alerese, ka letsogong la ngele o tshelše molhaladi).</li> <li>➤ Ga go šomišwe maswaodikga.</li> <li>➤ Madume: Morena goba Thobela.</li> <li>➤ Madume a ngwalwa ka letsogong la ngele ka fase ga alerese ya bobedi.</li> <li>➤ Kakarelšo / Hlogo ya lengwalo e ngwalwa molhalading wo o tshelšwego gomme ya thalelwa.</li> <li>➤ Mafelelo / bofelo: Go šomišwa lthakagoto ya malthomo, gomme bolelo ya ba ba bokokobelšo mohlala wa lena.</li> <li>➤ Leina le ngwalwa ka bollalo.</li> <li>➤ Ga go šomišwe maswaodikga.</li> </ul>	<p>Sebopogo: Moputso - [5]</p> <p><b>ATERESE 1 = (1)</b></p> <p><b>ATERESE 2 = (1)</b></p> <p><b>MADUME = (1)</b></p> <p><b>HLOGO YA DITABA = (1)</b></p> <p><b>MAFELELO = (1)</b></p>
<p><b>DITENG</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ O se fapoga labeng.</li> <li>➤ Diteng e be lša di kgališago lša molswako.</li> <li>➤ Dintlha lša maleba.</li> <li>➤ Go laelšwe kweišo ya hlogo yeo e anegwago.</li> <li>➤ Moreo wa lengwalo o fililelwe.</li> </ul>	<p>Diteng: Moputso - [10]</p>
<p><b>SETAELE LE POLELO</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Dilemana. "Temana ye ngawe le ye nngwe e hlalose ditaba lša yona.</li> <li>➤ Maloko e be a hlanilwego gabotse le tšhomišo ya maleba ya maswaodikga.</li> <li>➤ Mopelelo le llotkontšu lša maleba.</li> <li>➤ Tšhomišo ya rejislara ya maleba (semolao / formaf).</li> <li>➤ Tšhomišo ya Segalo ya maleba. E se be ya malšhošetši, le ge e le ye bogale eupša e be ye e laelšago lthompno..</li> </ul>	<p>Setaele &amp; Polelo Moputso - [5]</p> <p><b>PALOMOKA: MOPUTISO = [20]</b></p>

## POLEDIŠANO

### 2.2

<p><b>SEBOPEGO</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>↳ Leina le laletwa ke lšhomišo ya maleba ya maswaodikga, mohjala kgorwana / kolone -- Malome. Ga go šomišwe dišehjana.</li> <li>↳ Diiro lša haanegwa ba ba hapalago polelišanong, di a halošwa lša bewa ka mašakaneng.</li> <li>↳ Nako ,lelelo le mabaka lša polelišano di fiwe.</li> </ul>	<p><b>Sebopego : Moputso - [4]</b></p>
<p><b>DITENG</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>↳ Dinelo di laelšwa gabotse ka polelo ya baanegwa le ka mokgwa woo ba bolelago, ka gona.</li> <li>↳ Diiiragalo di halošwe gonime di laelše kgonagalo le go kgodiša. Ge di theilwe godimo ga dingwalo, go thešwe diinlha lša maleba.</li> </ul> <p>Thhaloso ya diiro le makullo a baanegwa e be lše di hlapilego.</p>	<p><b>Diteng : Moputso - [12]</b></p>
<p><b>SETAELE LE POLELO</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>↳ Maloko a a hlamilwego gabotse le lšhomišo ya maswaodikga ya maleba.</li> <li>↳ Mopelalo le llokonlšu lša maleba.</li> <li>↳ Rejistara ,le llokonlšu e be lše di lokelšego baanegwa.</li> <li>↳ Segalo se lebane le dileng.</li> </ul>	<p><b>Setaele &amp; Polelo Moputso - [4]</b></p>
	<p><b>PALOMOKA: MOPUTSO = [20]</b></p>

## PEGO

2.3

<p><b>SEBOPEGO: HLOGO YA TABA</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ E goge mahlo le maikullo.</li> <li>➤ E liše khuduego.</li> <li>➤ Ela nllha-kgolo ya allikele.</li> <li>➤ Tšhomišo ya lebaka la bjale.</li> </ul>	<p><b>Sebopogo : Moputso - [4]</b></p>
<p><b>DITENG</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Pego ye arabe dipolšišo lša mang? Neng? Eng? Kae? Bjang? Le ka lebaka la eng?</li> <li>➤ Dilhalošo le dieng di fiwe. E ka ngwalwa ka dikholomo goba ge e ltheiwe godimo ga dirgwalo, dinllha lša maleba di fiwe.</li> <li>➤ Boikgopolelo ga bo nyakege / šomišwe.</li> </ul>	<p><b>Dieng: Moputso - [10]</b></p>
<p><b>SETAELE LE POLELO</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Ditemana: Temana ya matseno e liše dilaba ka moka lše bohlokwa.</li> <li>➤ Ditemana lše dingwe di lalalelša dilaba.</li> <li>➤ E ngwalwa ka lebaka le felilego, gape ka molho wa boraro (bjalo ka yena, bona).</li> <li>➤ Maloko a lllhamiwego gabolse le lšhomišo ya maswaodikga ya maleba.</li> <li>➤ Batho ba ba tsopolšwego go šomišwe poleloseboleli (Direct speech) le lšhomišo ya maleba ya maswaodikga.</li> <li>➤ Mopelelo le llllonišu lša maleba.</li> <li>➤ Boilhalošo bjo lokologilego. Segalo le ba sa magareng. Polelo / ya maikullo e lšwelelšwe gannyane goba e se šomišwe.</li> </ul>	<p><b>Setaele &amp; Polelo Mputso - [6]</b></p> <p><b>PALOMOKA: MOPUTSO = [20]</b></p>

**KAROLO YA C****DINGWALWANA TŠE DIKOPANA KUDU****POTŠIŠO 3****3.1 KARATA YA GO MEMA**

Sebopego:		(2)
<b>Ba gaMakhudu</b>		(2)
ba le mema go tla pulong ya matlapa a		(2)
<b>Makobole le Mosima Makhudu</b>		(2)
ka letšatši la <b>15 Agostose 2002</b>		(2)
Lefelo:	1638 Mangata, Botlokwa.	(2)
Nako:	Iri ya seswai mesong.	(2)
Romela phetolo ka pela go.....		(2)
Pele ga letšatši la.....		(2)
Nomoro ya mogala: 015 – 527 0812.....		(2)
		<b>[20]</b>

**3.2 FEKESE**

Sebopego:		
<b>MOLAETŠA O YA GO:</b>		(1)
<b>NOMORO YA FEKESE:</b>		(1)
<b>MOLAETŠA O TŠWA GO:</b>		(1)
<b>NOMORO YA FEKESE:</b>		(1)
<b>MOLAETŠA WA FEKESE:</b>		(10)
Polelo:		
–	E be ye e swanetšego moromelwa	(2)
–	E be yeo e nepagetšego	(2)
–	Molaetša o tšweletšwe ka botelele bja maleba ebile o kwagala	(2)
		<b>[20]</b>

## 3.3 LENANEOTHERO

Lenaneothero la kopano ya baithuti ba mphato wa marematlou, holong ya sekolo ka iri ya boraro thapama, ka la 2 Mei 2002.

- |    |   |             |
|----|---|-------------|
|    |   | (2)         |
| 1. | Pulo ka thapelo.                          | (2)         |
| 2. | Bao ba sa tlogo.                          | (2)         |
| 3. | Palo ya metsotso ya kopane ye e fetilego. | (2)         |
| 4. | Ditšwa metsotsong.                        | (2)         |
| 5. | Tabakgolo ya letšatši                     | (1)         |
|    | (a) Go se ithute ga baithuti.             | (1)         |
|    | (b) Go nyatša barutiši                    | (1)         |
|    | (c) Thomišo ya diritifatši.               | (1)         |
| 6. | Tša kakaretšo.                            | (2)         |
| 7. | Kopano ye e latelago.                     | (2)         |
| 8. | Go tswalela ka thapelo.                   | (2)         |
|    |   | <b>[20]</b> |

80